

Strategiczne

obszary działania

Euroregionu
Neisse-Nisa-Nysa
2014 – 2020

Strategiczne obszary działania

Euroregionu
Neisse-Nisa-Nysa
2014 – 2020

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	5
Proces opracowania dokumentu.....	6
Podstawowe informacje o Euroregionie.....	10
Wizja, dziedziny priorytetowe	11
Dziedziny priorytetowe, dziedziny tematyczne i działania prorozwojowe	12
<i>A / Komunikacja</i>	<i>14</i>
<i>B / Gospodarka i turystyka</i>	<i>17</i>
<i>C / Ochrona środowiska i klimatu. Energetyka</i>	<i>20</i>
<i>D / Zarządzanie ryzykiem</i>	<i>23</i>
<i>E / Kultura, edukacja i wiedza</i>	<i>27</i>
<i>F / Wspieranie współpracy transgranicznej</i>	<i>30</i>
Implementacja	34
Zakończenie.....	34

SŁOWO WSTĘPNE PREZYDIUM EUROREGIONU

Landrat Berndt Lange (D)

Hejtman Martin Půta (CZ)

Prezydent Piotr Roman (PL)

Współpraca transgraniczna w Euroregionie Nisse-Nisa-Nysa

rozwija się pomyślnie od ponad dwudziestu lat. Właśnie 20-lecie współpracy na trójstyku Czech, Polski i Niemiec było impulsem do przeprowadzenia oceny dotychczasowej współpracy, jak również określenia nowych celów na przyszłość. Właśnie w tym okresie podjęto decyzję o opracowaniu „Strategicznych obszarów działania Euroregionu Nisse-Nisa-Nysa”. Wierzymy, że dokument ten pomoże nam rozwijać wzajemną współpracę w sposób, który poprawi warunki życia mieszkańców naszego euroregionu.

1

Wprowadzenie

Dokument pt. „Strategiczne obszary działania Euroregionu Nisse-Nisa-Nysa” w pewnym tylko stopniu przypomina klasyczną strategię rozwoju obszaru transgranicznego. Wskazuje bowiem dziedziny współpracy, które mogą przynieść w przyszłości największe korzyści.

Celem poniższego opracowania jest:

- Określenie priorytetów współpracy w ramach Euroregionu – tj. określenie tych dziedzin, w których dalsza współpraca w ramach ERN powinna być rozwijana i wspierana przez instytucję Euroregionu. Priorytety te określono także dla każdego obszaru tematycznego, w którym funkcjonują grupy robocze.
- Może to, w jak największym stopniu wpływać na ustalanie reguł wspierania przygranicznej współpracy i konkretnych projektów w latach 2014-2020 realizowanych na obszarze ERN. Dokument ten definiuje priorytety współpracy w okresie zgodnym z programowaniem UE. Euroregion jest zaangażowany w przygotowanie przyszłych programów i jest gotów udostępniać informacje i dane analityczne o swoim obszarze do projektowych części przyszłych programów.
- Zidentyfikowanie w regionie projektów pilotażowych i ich przygotowanie do dofinansowania już na samym początku okresu programowania. Możliwe jest, że nie wszystkie projekty i dziedziny będą kwalifikowalne do dofinansowania z przyszłych programów współpracy transgranicznej, jednak ERN będzie podejmował starania, aby je wesprzeć z innych programów pomocowych lub środków innych instytucji.

W planie działania mogą być następnie zdefiniowane konkretne projekty pilotażowe, do których mogą być zaangażowani różni partnerzy zależnie od zakresu ich kompetencji. Niektóre projekty, szczególnie te dotyczące tworzenia odpowiednich warunków do współpracy może realizować bezpośrednio Euroregion jako instytucja, inne mogą realizować gminy, powiaty oraz niektóre instytucje działające na obszarze euroregionu. W pewnych dziedzinach rola Euroregionu i jego członków będzie polegała jedynie na podejmowaniu działań zmierzających do zmian przepisów prawa krajowego oraz inicjowaniu potrzebnej umowy międzynarodowej ważnej dla rozwoju współpracy.

Proces opracowania dokumentu

Harmonogram budowania Strategii Rozwoju Euroregionu Nysa

Metodyka opracowania niemieckich działań priorytetowych dla ERN

Metoda	Wynik
Wywiady, badania dostępnej literatury, Analiza SWOT	Definicja głównych kierunków działań
Narady Grup Roboczych	Optymalizacja głównych kierunków działań
Macierz oceny	Określenie priorytetów głównych
Przeredagowana analiza SWOT	Sformułowanie celów rozwojowych
Ankietowanie ekspertów	Wskazówki oraz uzupełnienia do głównych kierunków działań
Harmonizacja niemieckich głównych kierunków działań z czeskimi i polskimi dokumentami strategicznymi	Strategia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

2.1 Strategia rozwoju dla czesko-polskiej części ERN na lata 2014–2020

Sposób opracowania strategii oparty został na ogólnie przyjmowanej metodyce opracowania strategicznych dokumentów rozwojowych. W trakcie jej obowiązywała następująca procedura:

Etap 1:

Analiza społeczno-ekonomiczna oraz analiza SWOT

W pierwszej fazie członkowie grup roboczych zapoznali się z opracowaną analizą społeczno-ekonomiczną i zostali poproszeni o zgłoszenie do niej uwag. Aby zapewnić sprawność i skuteczność procesu opracowywania strategii, jeszcze przed rozpoczęciem prac przygotowany został projekt koncepcji strategii. Jego ideą było udostępnienie członkom grup eksperckich materiału wyjściowego do dyskusji i zgłaszania uwag. Po zgłoszeniu uwag przez członków grup roboczych EUREX zaktualizowaną analizę przekazano do zatwierdzenia. Na podstawie zatwierdzonych częściowych analiz SWOT opracowano zbiorczą analizę SWOT dla poszczególnych dziedzin priorytetowych. Zaproponowano połączenie niektórych dziedzin tematycznych w większe obszary tematyczne – dziedziny priorytetowe.

Etap 2: Wizje, cele strategiczne, dziedziny priorytetowe

W drugiej fazie rozpoczęto prace nad przygotowaniem części projektowej strategii. Najpierw zatwierdzono wizję obszaru Euroregionu do 2020 roku w oparciu o którą zdefiniowano poszczególne dziedziny priorytetowe. Każda z tych dziedzin zawiera opis i uzasadnienie. Każda z grup eksperckich była odpowiedzialna za prace w swojej konkretnej dziedzinie, następnie Zespół Sterujący zajmował się zagadnieniami powielającymi się lub nieobjętymi pracami grup roboczych. Do opracowania kolejnych obszarów zaproszono ekspertów zewnętrznych z właściwych dziedzin. Zapewniono jednolitą strukturę składania wniosków przez wszystkie grupy robocze.

Etap 3: Działania

W fazie trzeciej w grupach roboczych w poszczególnych dziedzinach zaproponowano listę działań prowadzących do osiągnięcia zdefiniowanych celów. Dla każdego działania opracowano krótki opis oraz uzasadnienie wraz z ewentualnym opisem zalecanych przedsięwzięć.

Etap 4: Sfinalizowanie dokumentu – propozycja wdrażania, ocena

W ostatniej (czwartej) fazie budowania strategii zakończono prace nad dokumentem. Wszystkie częściowe wnioski dotyczące poszczególnych dziedzin zagregowano w jeden kompleksowy dokument. Zespół Sterujący zajmował się ewentualnymi powtarzającymi się tematami oraz uzupełnił brakujące.

Na rzecz strategii pracowały specjalnie powołane gremia. Opracowaniem strategii zajmował się Komitet Sterujący, który objął przede wszystkim polityczny patronat nad całym procesem. Koordynacją polsko-czeskiego projektu pn. „Strategia Rozwoju Euroregionu Nysa” zajmował się wspólny transgraniczny Zespół Projektowy, składający się z polskiego i czeskiego eksperta. Podmiot ten był odpowiedzialny za koordynację całego projektu zgodnie z zasadami Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007–2013. Niektóre działania projektowe realizował bezpośrednio, inne koordynował, ściśle współpracując z wykonawcami z zewnątrz.

2.2 Główne kierunki działań powiatów Görlitz i Bautzen na rzecz Strategii Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Powiaty Görlitz i Bautzen opracowały we wspólnej Grupie Roboczej koordynowanej przez Wydział Rozwoju Powiatu Görlitz główne kierunki działań dla niemieckiej części Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Współpraca realizowana była przy udziale Regionalnego Związku Planistycznego Górne Łużyce – Dolny Śląsk oraz Euroregionu Neisse e. V.; ponadto w opracowanie dokumentu włączeni zostali eksperci. Przy pomocy macierzy oceny wypracowane zostały priorytetowe cele wspólnego rozwoju. Celom tym przyporządkowane zostały główne obszary działań oraz – w idealnym przypadku – konkretne przedsięwzięcia. Opracowany przy tym dokument stanowił podstawę do uzgodnień z czeskimi i polskimi partnerami mającymi na celu opracowania wspólnych strategicznych obszarów działania Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa na lata 2014–2020, a perspektywnie również dla pracy struktur Euroregionu (Grupy EUREX).

12 najważniejszych transgranicznych tematów poniższych zostały ocenione i przypisano im wagę przez powiaty Bautzen i Görlitz.

1. bezpieczeństwo (ochrona przed klęskami żywiołowymi, policja, straż pożarna, ochrona przeciwpowodziowa itp.) oraz zapewnienie podstawowych potrzeb (ratownictwo medyczne, zaopatrzenie i utylizacja, opieka zdrowotna, służby weterynaryjne, integracja społeczna oraz infrastruktura i zwalczanie ubóstwa);
2. turystyka;
3. uczenie się przez całe życie (edukacja, kwalifikacja);
4. spotkania mieszkańców i instytucji (w dziedzinie sztuki, sportu, kultury, współpraca partnerska);
5. komunikacja (lokalna komunikacja publiczna, kolej regionalna);
6. kultura (krajobraz kulturowy, ochrona zabytków, duże projekty);
7. ochrona środowiska, zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych;
8. wzmocnienie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności w branży handlowej/promocja gospodarki (wspólne uzgodnienia), rynek pracy;
9. nauka, badania i rozwój, innowacyjność;
10. energia oraz ochrona klimatu (łącznie ze zmniejszeniem CO₂);
11. ład przestrzenny, planowanie regionalne i lokalne;
12. technologie informacyjne i komunikacyjne (szybki internet).

Efekty powyższych działań stanowiły podstawę do trójstronnej harmonizacji dokumentu. Ostateczna wersja została zatwierdzona przez starostów w maju 2013 r. W czerwcu 2013 r. przekazano dokument Euroregionowi Neisse e. V.

← Strategiczny zespół euroregionalny, od lewej: Magdalena Dziuk (D) Mirosław Zdulski (PL) Pavel Branda (CZ) →

→ Trójstronny workshop dotyczący metodyki i objaśnienia priorytetów w dn. 4. 3. 2013 r. w Zittau ←

2.3 Harmonizacja wspólnych strategicznych obszarów działań dla Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2014–2020

Harmonizacja przebiegała w ramach następujących projektów EWT w okresie perspektywy finansowej 2007–2013:

- „Euroregionalna Strategia ERN (Niesse-Nisa-Nysa)” w ramach Programu Operacyjnego Polska-Saksonia 2007–2013 (partner wiodący: Euroregion Niesse e. V., partner projektu: Stowarzyszenie GP ERN). W ramach tego projektu zostały przeprowadzone i sfinansowane następujące działania: pisemne tłumaczenia wspólnego strategicznego dokumentu w trzech językach (PL-CZ-DE), warsztaty i spotkania.

Europäische Union, Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

- „Intensyfikacja współpracy transgranicznej w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa” w ramach Programu Operacyjnego Kraj Związkowy Saksonia – Republika Czeska 2007–2013 (partner wiodący: Euroregion Nisa – Regionalni

strużeni, partner projektu: Euroregion Niesse e. V.). W ramach tego projektu zostały przeprowadzone i sfinansowane następujące działania: oprawa graficzna i druk wspólnego strategicznego dokumentu w trzech językach (PL-CZ-DE), warsztaty i spotkania.

Proces harmonizacji wspólnego strategicznego dokumentu był koordynowany i przeprowadzony przez Zespół Projektowy trzech stron ERN:

- niemiecka strona **Mgr Magdalena Dziuk**
- czeska strona **Dr Pavel Branda**
- polska strona **Dr Mirosław Zdulski**

Odbываły się zarówno dwu, jak i trójstronne spotkania z udziałem zewnętrznych lokalnych ekspertów. W procesie trójstronnej harmonizacji strony wykazywały gotowość do kompromisu przy uwzględnianiu narodowej specyfiki.

Punktem wyjścia do tworzenia wspólnego dokumentu były następujące obszary priorytetowe:

- Ze „Strategii rozwoju Euroregionu Nysa 2014–2020”: komunikacja transportowa; gospodarka i turystyka; środowisko; bezpieczeństwo; kultura i edukacja; wspomaganie współpracy transgranicznej;
- Z „Głównych kierunków działań powiatów Bautzen i Görlitz na rzecz strategii Euroregionu

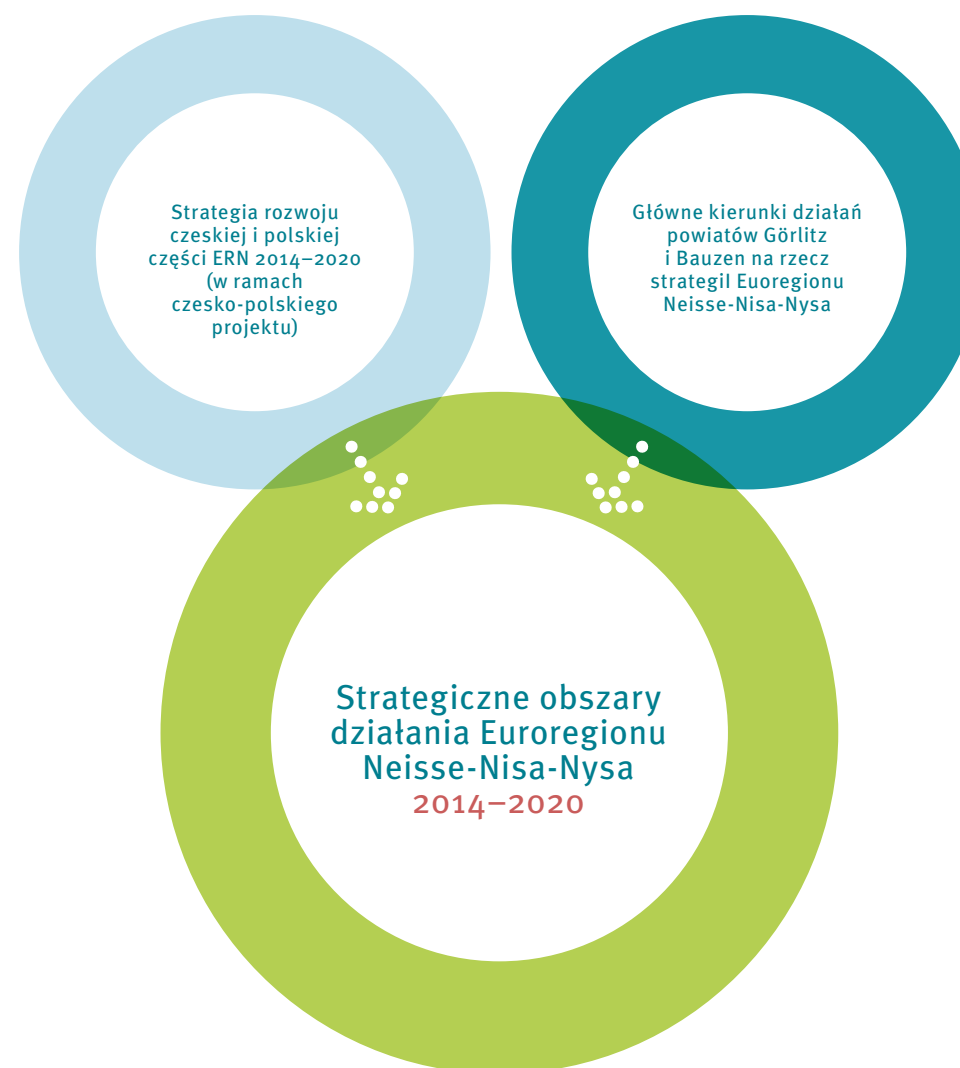
Niesse-Nisa-Nysa: bezpieczeństwo oraz zapewnienie podstawowych potrzeb; turystyka, uczenie się przez całe życie (edukacja i podnoszenie kwalifikacji); spotkania mieszkańców i instytucji; transport i komunikacja; kultura, ochrona środowiska, zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych; wzmocnienie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw; energia i ochrona klimatu oraz nauka, badania i rozwój, innowacyjność;

W procesie harmonizacji wyłonilo się sześć najważniejszych dla Euroregionu strategicznych dziedzin priorytetowych:

- komunikacja;
- gospodarka i turystyka
- ochrona środowiska i klimatu, energetyka;
- zarządzanie ryzykiem;
- kultura, edukacja i wiedza;
- wspieranie współpracy transgranicznej

Pozostałe analizowane obszary są ważne, lecz nierównoważne dla każdej ze stron ERN. Przykładem jest rynek pracy, który choć istotny to wymaga koordynacji na każdej płaszczyźnie od władz rządowych po lokalne, a w szczególności jeżeli chodzi o integrację rynku pracy, mobilność siły roboczej i uznawanie kwalifikacji pracowników.

Schemat wypracowania trójstronnego dokumentu „Strategiczne obszary działania 2014–2020”

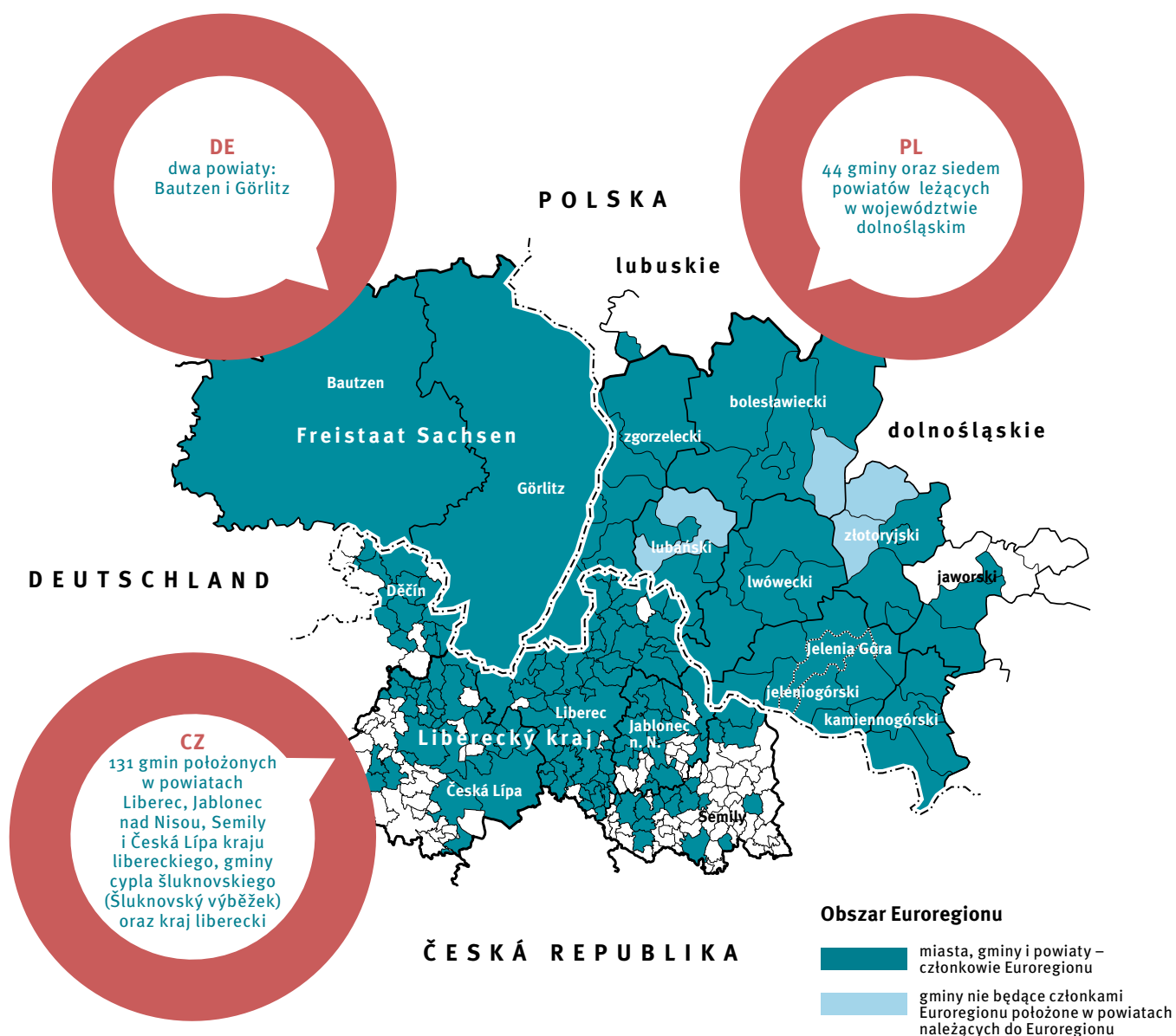

Podstawowe informacje o Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa

- ZE WZGLĘDU NA POŁOŻENIE EUROREGIONU NEISSE-NISA- NYSY TYM SAMYM JEGO ADMINISTRACYJNE GRANICE NALEŻY ZWRÓCIĆ UWAGĘ NA ROZWIJAJĄCĄ SIĘ WSPÓŁPRACĘ I TWORZĄCĄ SIĘ LICZNE PARTNERSTWA TRANSGRANICZNE POMIĘDZY SAKSONIĄ A WOJEWÓDZTWE LUBUSKIM.
- WSPÓŁPRACA Z EUROREGIONEM SZPREWA-NYSA-BÓBR, W SZCZEGÓLNOŚCI Z POWIATEM ŻĄRSKIM BĘDZIE KONTYNUOWANA RÓWNIEŻ W LATACH 2014–2020.
- EUROREGION CHARAKTERYZUJE SIĘ ZRÓŻNICOWANYM UKSZTAŁTOWANIEM TERENU, OD OBSZARÓW GÓRSKICH, PRZEZ PODGÓRSKIE DO NIZINNYCH O CENNYCH PRZYRODNICZO TERENACH, PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.

- POGARSZANIEM SIĘ SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ GŁÓWNIEM PO NIEMIECKIEJ I POLSKIEJ STRONIE.
- NA OBSZARZE EUROREGIONU ISTNIEJE STOSUNKOWO GĘSTA SIEĆ TRANSPORTOWA, KTÓREJ JAKOŚĆ STOPNIOWO SIĘ POPRAWIA.
- WSPÓŁPRACA DOTYCZY WIELU OBSZARÓW ŻYCIA CODZIENNEGO MIESZKAŃCÓW W RAMACH NASTĘPUJĄCYCH GRUP ROBOCZYCH: GOSPODARKA, TRANSPORT DROGOWY, TRANSPORT KOLEJOWY, HISTORIA, TURYSTYKA I TURYSTYKA ROWEROWA, ZABYTKI, BIBLIOTEKI, EDUKACJA, ZDROWIE PUBLICZNE, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE, RATOWNICTWO MEDYCZNE, LASY, CZYSTA NYSY ORAZ STATYSTYKA

Wizja, strategiczne cele

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu

Idea powołania euroregionu na styku trzech państw: Polski, Niemiec i wówczas jeszcze Czechosłowacji pojawiła się na przełomie 1990/1991 r. w kręgach polityków, działaczy gospodarczych i naukowców w Żytawie. Od początku miała charakter samorządowy uzyskując wsparcie ze strony prezydenta Liberca Jiřego Drdy, starosty Żytawy Heinza Eggerta oraz wojewody jeleniogórskiego Jerzego Nalichowskiego. W wyniku rozmów i konsultacji 15 maja 1991 r. trzy strony podpisały Deklarację o współpracy – partnerstwa transgranicznego, a w kilka dni później tj. 23 tego samego miesiąca miała miejsce w Żytawie „konferencja założycielska trójkąta trzech państw” (Dreilandereck), nad którą patronat przyjęli prezydenci trzech państw: Vaclav Havel, Lech Wałęsa i Richard von Weizsacker. Zawarto wówczas wstępne porozumienie o powołaniu podmiotu „Euroregion Trójstyk” (z tej nazwy zrezygnowano później zastępując ją nazwą Euroregion Neisse-Nisa-Nysa) i przyjęto Memorandum określające dalsze kierunki działania. W lipcu 1991 r. w Żytawie otwarto Biuro Koordynacyjne Euroregionu. Podobne, choć jeszcze w bardzo skromnej obsadzie kadrowej powstały później w Libercu i Jeleniej Górze. W sierpniu tego samego roku przygotowano projekt struktury organizacyjnej i statut oraz uchwalono końcowy termin podejmowania uchwał przez samorządy lokalne o przystąpieniu do tworzącego się euroregionu. W dniu 21 grudnia 1991 r. odbyło się w Żytawie pierwsze trójstronne posiedzenie Rady Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, które

przyjmuje się za oficjalną datę jego powołania. W roku następnym Rada Euroregionu przyjęła pierwszą redakcję ramowego porozumienia o współpracy, zatwierdziła plan działań i logo oraz podjęła uchwałę o członkostwie w grupie roboczej Europejskich Regionów Granicznych (AGEG). Euroregion Neisse-Nisa-Nysa nie posiada osobowości prawnej w rozumieniu przepisów prawa każdego z krajów. Wszystkie jego organy funkcjonują w ramach systemów prawnych swoich krajów. Tworzyły go wówczas stowarzyszenia: Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa, Euroregion Nisa – regionalni sdrůżeni prawnickich osob oraz Kommunal-gemeinschaft Euroregion Neisse, Sektion BR Deutschland e. V. Członkostwo gmin i powiatów jest sprawą wewnętrzną każdej ze stron i nie wymaga zgody partnerów. Cele i zakres współpracy członków Euroregionu określone zostały w przyjętym Porozumieniu Ramowym o Współpracy. Najważniejszymi wówczas celami było wspieranie w ramach swoich możliwości interesów gmin, powiatów oraz interesów obywatelskich, które odpowiadają celom rozwojowym w regionie oraz pomoc na poziomie regionalnym w tych dziedzinach, które prowadzą do włączenia się do Unii Europejskiej.

4.1 Wizja Euroregionu Nysa

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa to obszar, który rozwija się dzięki współpracy transgranicznej pomiędzy władzami samorządowymi, organizacjami i ludźmi w każdej dziedzinie życia ludzkiego. Dzięki temu jego mieszkańcy korzystają ze wszystkich udogodnień i możliwości, jakie daje im położenie obszaru przygranicznego.

4.2 Dziedziny priorytetowe

W celu zrealizowania wizji konieczny jest rozwój współpracy przede wszystkim w poniższych dziedzinach priorytetowych:

- Komunikacja
- Gospodarka i turystyka
- Ochrona środowiska i klimatu, energia
- Zarządzanie ryzykiem
- Kultura, edukacja i wiedza
- Wspieranie przygranicznej współpracy

Należy systematycznie wspierać współpracę transgraniczną i stwarzać odpowiednie warunki do jej rozwoju.

5

Dziedziny priorytetowe, dziedziny tematyczne i działania prorozwojowe

W niniejszym rozdziale wymieniono poszczególne dziedziny priorytetowe. W ramach każdej dziedziny priorytetowej opisano dziedziny tematyczne. Każda dziedzina tematyczna obejmuje także krótki opis rozwoju współpracy w danej dziedzinie oraz określa cele szczegółowe – tj. co powinno zostać osiągnięte w danej dziedzinie tematycznej do 2020 roku. Wszystkie dziedziny priorytetowe są tak samo ważne. Do osiągnięcia celów zaproponowano poszczególne działania prorozwojowe ze wskazaniem, do osiągnięcia jakich celów dane działanie się przyczynia, uzasadnienie działania oraz wykaz wskazanych przedsięwzięć.

A

Komunikacja

A.1

Komunikacja drogowa

DZIAŁANIE A.1.1

Wspólne planowanie i rozwój sieci komunikacyjnych oraz koordynacja inwestycji. Współpraca w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego

DZIAŁANIE A.1.2

Inwestycje w nowe i poprawa stanu istniejących transgranicznych ciągów komunikacyjnych

A.2

Komunikacja kolejowa i komunikacja publiczna

DZIAŁANIE A.2.1

Inwestycje w nowe transgraniczne połączenia kolejowe oraz modernizacja istniejących

DZIAŁANIE A.2.2

Tworzenie, rozwój i korzystanie ze wspólnych ofert transportowych oraz ich skuteczna promocja

DZIAŁANIE A.2.3

Uproszczenie warunków dopuszczania pojazdów do ruchu transgranicznego

B

Gospodarka i turystyka

B.1

Gospodarka

DZIAŁANIE B.1.1

Wspieranie innowacji

DZIAŁANIE B.1.2

Wspieranie współpracy gospodarczej oraz prezentacja wspólnego obszaru gospodarczego

B.2

Turystyka

DZIAŁANIE B.2.1

Koordynacja rozwoju turystycznego

DZIAŁANIE B.2.2

Inwestycje w infrastrukturę i usługi turystyczne

DZIAŁANIE B.2.3

Tworzenie i promowanie transgranicznych ofert i produktów turystycznych

C

Ochrona środowiska i klimatu, energetyka

C.1

Ochrona środowiska i klimatu

DZIAŁANIE C.1.1

Współpraca w zakresie ochrony środowiska i klimatu

DZIAŁANIE C.1.2

Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

DZIAŁANIE C.1.3

Współpraca podczas klęsk żywiołowych i zapobieganie im

C.2

Energetyka

DZIAŁANIE C.2.1

Transfer doświadczeń w zakresie energetyki i ich wykorzystanie w regionie

D

Zarządzanie ryzykiem

D.1

Zarządzanie kryzysowe

DZIAŁANIE D.1.1

Umowy regionalne i uregulowania prawne w zakresie zarządzania kryzysowego

DZIAŁANIE D.1.2

Stworzenie skutecznego systemu zarządzania kryzysowego

D.2

Zdrowie publiczne i ratownictwo medyczne

DZIAŁANIE D.2.1

Umowy regionalne i uregulowania prawne w zakresie służb ratownictwa medycznego

DZIAŁANIE D.2.2

Współpraca służb ratownictwa medycznego

DZIAŁANIE D.2.3

Wymiana informacji w zakresie zdrowia publicznego

D.3

Bezpieczeństwo publiczne

DZIAŁANIE D.3.1

Wzmocnienie współpracy w obszarze bezpieczeństwa

E

Kultura, edukacja i wiedza

E.1

Kultura

DZIAŁANIE E.1.1

Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego

DZIAŁANIE E.1.2

Współpraca bibliotek

E.2

Edukacja i wiedza

DZIAŁANIE E.2.1

Rozbudowa współpracy w zakresie wychowania i edukacji

DZIAŁANIE E.2.2

Rozwój kompetencji językowych

DZIAŁANIE E.2.3

Współpraca w zakresie poznawania i propagowania wiedzy historycznej

F

Wspieranie współpracy transgranicznej

F.1

Tworzenie warunków na rzecz rozwoju współpracy

DZIAŁANIE F.1.1

Tworzenie i wzmacnianie powiązań transgranicznych

DZIAŁANIE F.1.2

Wspieranie projektów

F.2

Statystyka

DZIAŁANIE F.2.1

Współpraca służb statystycznych

Komunikacja

A

Komunikacja drogowa

A.1

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

Charakterystyka dziedziny

Sprawne połączenia komunikacyjne są podstawową przesłanką do rozwoju transgranicznej współpracy gospodarczej i społecznej. Przystąpienie do strefy Schengen umożliwiło odpowiednie warunki ramowe do rozwoju połączeń transgranicznych. Euroregion Nisse-Nisa-Nysa znajduje się na przecięciu ważnych osi komunikacyjnych. Sieci komunikacyjne w każdym z trzech krajów Euroregionu różnią się pod względem zagęszczenia oraz jakości. Zapotrzebowanie inwestycyjne istnieje w szczególności po stronie polskiej i po stronie czeskiej.

Rozwój współpracy

Na początku lat 90. głównie zajmowano się wznowieniem historycznych połączeń transgranicznych oraz tworzeniem nowych (przejścia graniczne). Zrealizowane zostały przedsięwzięcia inwestycyjne, przebudowano mosty i rozbudowano drogi oraz utworzono nowe przejścia graniczne. Działania te przyczyniły się do rozwoju sieci komunikacyjnej w tym dawniej peryferyjnym obszarze. Nadal istnieją granice administracyjne i niezbędna jest dalsza współpraca.

Cele szczegółowe

1. Kontynuowanie wspólnego planowania rozwoju sieci drogowej oraz koordynacja inwestycji.
2. Poprawa stanu dróg i zachowanie sieci drogowej na pograniczu.
3. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

DZIAŁANIE A.1.1

Wspólne planowanie i rozwój sieci komunikacyjnych oraz koordynacja inwestycji. Współpraca w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Powiązanie z celem szczegółowym

- Kontynuowanie wspólnego planowania sieci drogowej oraz koordynacja inwestycji.
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Uzasadnienie

Warunkiem rozwoju komunikacji w Euroregionie Nysa jest koordynacja współpracy transgranicznej. Konieczna jest intensyfikacja wymiany informacji, przede wszystkim z uwzględnieniem bariery językowej oraz narodowych przepisów komunikacyjnych.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Aktualizacja koncepcji rozwoju komunikacji w Euroregionie
- Wspólne planowanie inwestycyjne
- Koordynacja remontów dróg
- Koordynacja działań w kierunku zapobiegania/usuwania szkód popowodziowych
- Wymiana informacji
- Projekty ukierunkowane na podnoszenie bezpieczeństwa ruchu drogowego (informacje w kilku językach, oznakowanie, działania w zakresie bezpieczeństwa na trasach transgranicznych)

DZIAŁANIE A.1.2

Inwestycje w nowe i poprawa stanu istniejących transgranicznych ciągów komunikacyjnych

Powiązanie z celem szczegółowym

- Poprawa stanu dróg i zachowanie sieci drogowej na pograniczu.
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Uzasadnienie

Dobrze rozbudowane ciągi komunikacyjne, dodatkowe przejścia graniczne zgodne z zapotrzebowaniem oraz mosty graniczne są podstawowym warunkiem rozwoju obszaru Euroregionu. Nadal istnieje zapotrzebowanie na inwestycje w sieć komunikacyjną oraz na kompletną modernizację istniejących dróg. Dobrze zmodernizowane drogi zwiększą bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Wspólna koordynacja i planowanie inwestycji
- Inwestycje w infrastrukturę połączeń transgranicznych
- Udostępnienie/przyłączenie wszystkich części Euroregionu do transgranicznych osi komunikacyjnych

Komunikacja kolejowa i komunikacja publiczna

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

A.2

Charakterystyka dziedziny

Dobrze rozbudowana sieć kolejowa ma znaczenie dla rozwoju gospodarczego i turystycznego regionu a także jest istotnym czynnikiem współpracy. Atrakcyjne połączenia kolejowe osobowe i towarowe wzmacniają dobre stosunki i wspierają wymianę poza granicami. Rozwój komunikacji kolejowej wpływa na wzrost atrakcyjności ofert turystycznych oraz podnosi transgraniczną mobilność siły roboczej przyczyniając się tym samym do poprawy stanu środowiska.

DZIAŁANIE A.2.1

Inwestycje w nowe transgraniczne połączenia kolejowe oraz modernizacja istniejących

Powiązanie z celem szczegółowym

- Inicjowanie nowych połączeń i modernizacja istniejących linii.
- Podniesienie bezpieczeństwa komunikacji kolejowej poprzez modernizację infrastruktury, zastosowanie nowoczesnych pojazdów szynowych.

Uzasadnienie

Zagęszczenie sieci kolejowej we wszystkich trzech krajach jest zróżnicowane. Istnieje potrzeba modernizacji połączeń już istniejących lub ich elektryfikacji oraz ewentualnego inicjowania nowych połączeń transgranicznych. Połączenia komunikacyjne oraz ich częstotliwość należy dopasować do potrzeb mieszkańców i turystów.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Wspólne koordynowanie i planowanie inwestycji
- Inwestycje w infrastrukturę transgranicznego transportu miejskiego i podmiejskiego
- Budowa nowych połączeń i modernizacja istniejących
- Rozbudowa zintegrowanego, dopasowanego do potrzeb transgranicznego transportu miejskiego i podmiejskiego

Rozwój współpracy

Udało się wznowić m.in. historyczne połączenie kolejowe Harrachov – Szklarska Poręba. Wraz z powstaniem Euro-Neisse-Ticket mieszkańcom oraz turystom zaoferowano bilet, który można wykorzystać podróżując po niemieckiej, polskiej i czeskiej części Euroregionu.

DZIAŁANIE A.2.2

Tworzenie, rozwój i korzystanie ze wspólnych ofert transportowych oraz ich skuteczna promocja

Powiązanie z celem szczegółowym

- Utworzenie odpowiadającej na zapotrzebowanie wspólnej oferty transportowej dla mieszkańców i turystów

Uzasadnienie

Dzięki współpracy wszystkich zainteresowanych instytucji/podmiotów udało się stworzyć na obszarze Euroregionu wspólny bilet euroregionalny Euro-Neisse-Ticket. Tę ofertę transportową można by lepiej wykorzystać poprzez jej połączenie z ofertami turystycznymi. Do tego konieczny jest funkcjonujący system komunikacji.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Dalszy rozwój wspólnego biletu (Euro-Neisse-Ticket)
- Koordynacja rozkładów jazdy
- Utworzenie systemu informacyjnego dot. rozkładów jazdy oraz ofert turystycznych
- Kampanie informacyjne (interaktywne aplikacje na smartfony i tablety, ulotki, audycje w mediach)
- Powiązanie ofert transportowych i atrakcji turystycznych

Cele szczegółowe

1. Utworzenie odpowiadającej na zapotrzebowanie wspólnej oferty transportowej dla mieszkańców i turystów.
2. Inicjowanie nowych połączeń, poprawa jakości i rozbudowa istniejących linii.
3. Podniesienie bezpieczeństwa komunikacji kolejowej poprzez modernizację infrastruktury, zastosowanie nowoczesnych pojazdów szynowych.
4. Poprawa ogólnych warunków użytkowania i dopuszczania pojazdów.

DZIAŁANIE A.2.3

Uproszczenie warunków dopuszczania pojazdów do ruchu transgranicznego

Powiązanie z celem szczegółowym

- Podniesienie bezpieczeństwa komunikacji kolejowej poprzez modernizację infrastruktury, zastosowanie nowoczesnych pojazdów szynowych
- Poprawa ogólnych warunków użytkowania i dopuszczania pojazdów

Uzasadnienie

Odmienne przepisy dotyczące dopuszczania pojazdów do ruchu transgranicznego utrudniają rozwój transgranicznej komunikacji podmiejskiej. Należy dążyć do ich zmiany, m.in. poprzez zmianę warunków ramowych próbując wpływać na władzę ustawodawczą. Znane są przypadki planowanych połączeń, które nie zostały dopuszczone do ruchu (np. bezpośrednie połączenie Liberec – Zgorzelec – Görlitz, Liberec – Szklarska Poręba, Praga – Jelenia Góra). Konieczne jest uproszczenie norm krajowych i europejskich dotyczących eksploatacji pojazdów. Należy zabiegać o zapewnienie środków na wyposażenie pojazdów oraz uprościć skomplikowany proces dopuszczania do ruchu w komunikacji narodowej i europejskiej.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Wprowadzenie uproszczeń / regulacji wyjątkowych dot. dopuszczania pojazdów na konkretnych odcinkach
- Dopasowanie infrastruktury oraz dopuszczanie do ruchu innych typów pojazdów

Gospodarka i turystyka

Gospodarka

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

B.1

Charakterystyka dziedziny

Rozwój gospodarczy jest jednym z głównych elementów kształtowania regionu. Ważną rolę odgrywają przy tym małe i średnie przedsiębiorstwa. To w ich przypadku powinno się rozwinąć potencjał innowacyjności. Istotnym czynnikiem gospodarczym w całym regionie jest turystyka, która została omówiona odrębnie w dziedzynie B.2.

Rozwój współpracy

Centra kontaktowe izb gospodarczych wspierają przedsiębiorstwa i pomagają w nawiązywaniu współpracy między nimi. Stały się one punktami informacyjnymi dla przedsiębiorstw. W roku 2003 do życia powołana została doroczna Nagroda Innowacji ERN. Na rynku pojawiły się również oferty kierunków studiów o charakterze transgranicznym, które należy w dalszym ciągu rozwijać, m.in. poprzez transgraniczną współpracę pomiędzy uczelniami wyższymi a przedsiębiorstwami.

Cele szczegółowe

1. Intensyfikacja istniejącej współpracy oraz wymiany informacji między przedsiębiorstwami oraz pomiędzy przedsiębiorstwami i uczelniami.
2. Stworzenie korzystnych warunków do rozwoju współpracy gospodarczej
3. Prezentacja atrakcyjnego inwestycyjnie obszaru gospodarczego
4. Wspieranie innowacji i stworzenie transgranicznego regionalnego systemu innowacji

DZIAŁANIE B.1.1**Wspieranie innowacji****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Wspieranie innowacji i stworzenie transgranicznego transgranicznego regionalnego systemu innowacji

Uzasadnienie

Należy wspierać poszerzenie współpracy zarówno pomiędzy uczelniami wyższymi i uniwersytetami, jak i pomiędzy z przedsiębiorstwami, aby wzmocnić potencjał innowacyjny regionalnych firm. Istotnym wyzwaniem nadchodzących lat będzie wzrost wydajności zasobów przedsiębiorstw oraz powiązanie z tym innowacje.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Współpraca wszystkich podmiotów w celu stworzenia ogólnych warunków dla rozwoju gospodarczego (izb, administracji publicznej, partnerów rynku pracy, uczelni, placówek badawczych, przedsiębiorstw)
- Wymiana doświadczeń
- Rozbudowa i silniejsze wykorzystanie struktury badawczej i rozwojowej (także wspieranie prywatnych / państwowych inicjatyw badawczych na obszarze przygranicznym)
- Zagwarantowanie międzynarodowego charakteru uczelni wyższych

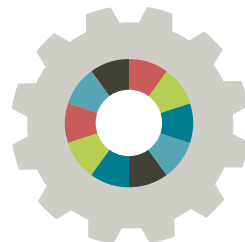
- Pogłębienie współpracy pomiędzy uczelniami wyższymi/uniwersytetami oraz uczelniami a przedsiębiorstwami we wszystkich trzech krajach (wymiana studentów, praktyki)
- Współpraca w ramach strategii dotyczącej innowacji, wspólne działania

DZIAŁANIE B.1.2**Wspieranie współpracy gospodarczej oraz prezentacja wspólnego obszaru gospodarczego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Stworzenie korzystnych warunków do rozwoju współpracy gospodarczej
- Prezentacja atrakcyjnego inwestycyjnie obszaru gospodarczego

Uzasadnienie

Transgraniczny obszar gospodarczy oferuje wiele korzyści inwestorom, które należy prezentować regionalnie i ponadregionalnie. Należy zaakcentować korzyści wynikające z położenia i skutecznie mówić o nich na forum publicznym. Starania wszystkich podmiotów należy ukierunkować na stworzenie odpowiednich warunków do współpracy.

Turystyka

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

B.2

Charakterystyka dziedziny

Turystyka odgrywa kluczową rolę w rozwoju gospodarczym Euroregionu, wykazując znaczny potencjał rozwojowy. Wszystkie jego części należą do regionów atrakcyjnych turystycznie, przede wszystkim ze względu na swoje walory przyrodnicze (góry, jaskinie, zbiorniki wodne), obiekty historyczno-kulturowe (pałace, zamki, budowle sakralne, domy przystępowe), parki i pomniki, także w zakresie kultury przemysłowej. Oprócz tego region oferuje wiele obiektów rekreacyjnych oraz oferty turystyczne, z których można korzystać przez cały rok, niezależnie od pogody.

Rozwój współpracy

Na początku współpraca skupiała się na wymianie informacji dotyczących struktur oraz ofert turystycznych krajów sąsiednich. Wydawano materiały informacyjne w kilku językach, odbywały się wspólne prezentacje na targach turystycznych. W roku 1999 opracowano koncepcję turystyki w Euroregionie. Powstały euroregionalne trasy rowerowe i piesze (np. szlak rowerowy Odra-Nysa) oraz projekty, takie jak np. Północny Szlak Grzbietowy i Via Sacra. Obecnie należy poprawić jakość usług oraz połączyć je w sieć.

Cele szczegółowe

1. Poprawa efektywności współpracy koncepcyjnej oraz koordynacji rozwoju turystycznego
2. Poprawa infrastruktury oraz jakości usług w powiązaniu z transgranicznymi
3. Produktami/projektami głównymi
4. Zwiększenie atrakcyjności ofert turystycznych i produktów w regionie oraz ich efektywna promocja

DZIAŁANIE B.2.1**Koordynacja rozwoju turystycznego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Poprawa efektywności współpracy koncepcyjnej oraz koordynacji rozwoju turystycznego
- Zwiększenie atrakcyjności ofert turystycznych i produktów w regionie oraz ich efektywna promocja

Uzasadnienie

Poszczególne kraje mają odmienne wyobrażenia na temat rozwoju strategii turystycznej. Należy więc poprawić koordynację i współpracę już istniejącego zarządzania destynacjami. Zarządzania destynacjami brakuje przede wszystkim po polskiej stronie Euroregionu. Należy wykorzystać możliwy potencjał w celu poprawy wymiany informacji na temat ofert turystycznych i ich połączeń sieciowych, wykorzystując przy tym nowe techniczne możliwości (np. aplikacje mobilne, geocaching).

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Aktualizacja koncepcji rozwoju turystycznego (tzw. „Leitbild”)
- Rozbudowa i tworzenie odpowiednich struktur współpracy
- Opracowanie odpowiednich strategii marketingowych do poprawy wizerunku regionu
- Współpraca w zakresie zarządzania destynacjami

DZIAŁANIE B.2.2**Inwestycje w infrastrukturę i usługi turystyczne****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Poprawa infrastruktury oraz jakości usług związanych z transgranicznymi produktami/ projektami głównymi

Uzasadnienie

Oferty usługowe w zakresie turystyki transgranicznej bardzo różnią się pod względem jakości. Aby uniknąć dalszego zmniejszenia się liczby odwiedzających, należy pracować nad poprawą / połączeniem w sieć ofert oraz nad rozbudową związanej z tym infrastruktury.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Inwestycje w infrastrukturę i oferty dot. usług turystycznych o znaczeniu transgranicznym
- Poprawa jakości infrastruktury turystycznej i ofert
- Współpraca w zakresie turystyki pieszej i rowerowej, turystyki wodnej
- Wykorzystanie potencjału turystycznego w obszarze kultury przemysłowej
- Inicjowanie działań na rzecz kontroli jakości usług turystycznych

DZIAŁANIE B.2.3**Tworzenie i promowanie transgranicznych ofert i produktów turystycznych****Powiązanie z celem szczegółowym**

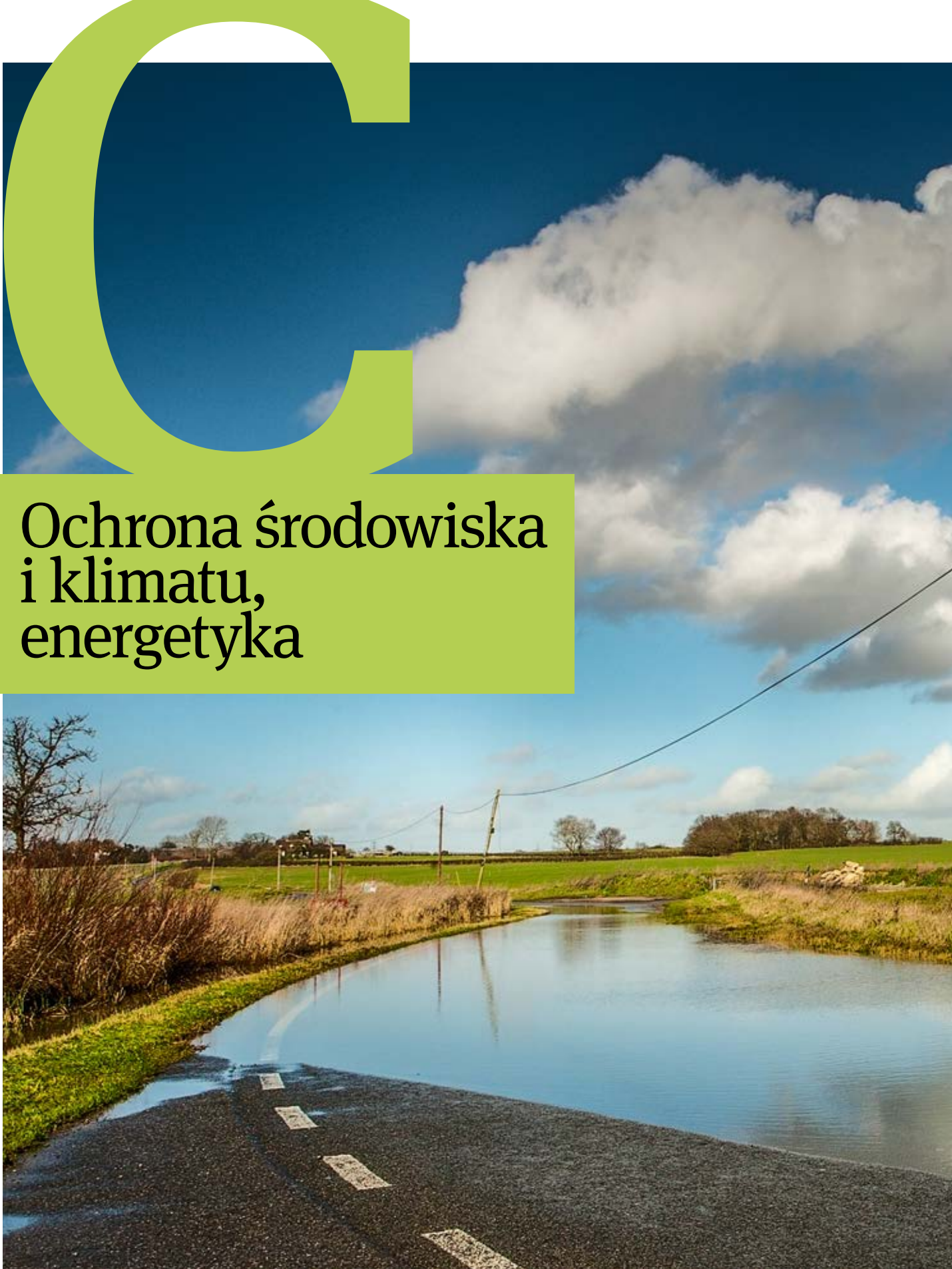
- Zwiększenie atrakcyjności ofert turystycznych i produktów w regionie oraz ich efektywna promocja

Uzasadnienie

Na obszarze brakuje turystycznych produktów o wysokiej jakości. Przeszkodą dla rozwoju współpracy w zakresie turystyki jest bariera językowa oraz wynikające z niej niewystarczające transgraniczne propagowanie produktów i ich łączenie. Należy w dalszym ciągu pracować nad kształtowaniem i rozwojem regionu urlopowego oraz tworzyć i promować nowe produkty.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Wspólne planowanie i realizowanie ofert i produktów wysokiej jakości
- Regionalna i ponadregionalna prezentacja i promocja ofert produktów turystycznych
- Wielojęzyczne informacje dla turystów
- Połączenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej, ewentualnie tworzenie nowych połączeń
- Wykorzystanie nowoczesnych środków komunikacji
- Połączenie wspólnego biletu z portalami turystycznymi oraz systemem rezerwacji
- Pielęgnacja i zachowanie parków i ogrodów

Ochrona środowiska i klimatu, energetyka

C

DZIEDZINA PRIORYTETOWA OCHRONA ŚRODOWISKA I KLIMATU, ENERGETYKA

Ochrona środowiska i klimatu

C.1

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

Charakterystyka dziedziny

Zrównoważone wykorzystanie zasobów, zachowanie różnorodnego świata roślin i zwierząt, a także szczególnych właściwości oraz piękna przyrody i krajobrazu mają znaczenie jako podstawowe warunki jakości życia mieszkańców oraz czynniki „miękkie” gospodarczego i turystycznego rozwoju na trójstyku. W zakresie ochrony środowiska przede wszystkim chodzi o to, aby zachować leżące na obszarze Euroregionu obszary chronione i leśne. Wskaźniki dotyczące jakości powietrza, gleb oraz wód w dużej mierze regulowane są przez

dyrektywy Unii Europejskiej. Z tego wynikają wspólne koncepcje działania. Działania w zakresie ochrony klimatu służą zachowaniu obszaru przyrodniczego w Euroregionie.

Rozwój współpracy

Od początku współpracy (1994) uwagę skupiano na poprawie jakości wody w Nysie Łużyckiej (przygotowanie i ocena projektów w zakresie gospodarki wodnej). Do kolejnych ważnych tematów należały: ochrona przeciwpowodziowa i ochrona lasu, zapobieganie rozprzestrzenieniu się inwazyjnych gatunków roślin, projekty w celu wzrostu naturalnego

działania informacyjno-promocyjne oraz turystyczne wykorzystanie Nysy.

Cele szczegółowe

1. Poprawa stanu i zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska
2. Zachowanie i poprawa jakości wody, utworzenie chronionej strefy przybrzeżnej
3. Zachowanie i zrównoważone wykorzystanie turystyczne zasobów naturalnych
4. Efektywna współpraca w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i dużym szkodom

DZIAŁANIE C.1.1

Współpraca w zakresie ochrony środowiska i klimatu

Powiązanie z celem szczegółowym

- Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska
- Utrzymanie i poprawa jakości wody, utworzenie chronionej strefy przybrzeżnej
- Efektywna współpraca w zakresie zapobiegania występowaniu klęsk żywiołowych

Uzasadnienie

Dzięki współpracy i wdrożeniu wspólnych projektów udało się poprawić stan środowiska. Działania te należy kontynuować, m.in. przy uwzględnieniu programu NATURA 2000 oraz Europejskiej Ramowej Dyrektywy Wodnej. Lasy, wody, parki i ogrody są nieodłącznym elementem krajobrazu. Należy zachować ich funkcję ochronną oraz zachować je jako obszar do aktywnego wypoczynku.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Współpraca w zakresie ochrony obszarów chronionych NATURA 2000
- Współpraca w zakresie zwalczania neofitów
- Współpraca przy wdrażaniu Europejskiej Ramowej Dyrektywy Wodnej
- Działania w zakresie wdrażania celów klimatycznych UE
- Edukacja ekologiczna i pedagogika leśna

- Wymiana informacji, specjalistyczna kształcenie, konferencja naukowe i specjalistyczne naukowe analizy
- Prace ze społeczeństwem

DZIAŁANIE C.1.2

Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

Powiązanie z celem szczegółowym

- Poprawa stanu i zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska
- Zachowanie i zrównoważone wykorzystanie turystyczne zasobów naturalnych

Uzasadnienie

Na obszarze Euroregionu obserwuje się zróżnicowany sposób postępowania przy zachowywaniu zasobów naturalnych. Ważne jest znalezienie konsensusu pomiędzy wszystkimi ważnymi podmiotami w zakresie wykorzystania i zachowania przyrody. Ze względu na sytuację demograficzną (spadek liczby ludności) wskazane jest transgraniczne rozpatrywanie współpracy w zakresie zaopatrywania mieszkańców i usuwania odpadów, m.in. obszary zaopatrywania w wodę, oczyszczania ścieków, gospodarki odpadowej i recyklingu.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Koncepcje i studia i projekty w kierunku

zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych

- Porozumienie/współpraca w zakresie ochrony przyrody, pielęgnacji krajobrazu, wykorzystanie i ochrona lasu i gleb
- Wymiana doświadczeń, seminaria i konferencje
- Informacje dla turystów

DZIAŁANIE C.1.3

Współpraca podczas klęsk żywiołowych i zapobieganie im

Powiązanie z celem szczegółowym

- Efektywna współpraca w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym oraz wydarzeniom powodującym występowanie dużych szkód

Uzasadnienie

W celu zapobiegania katastrofom, potrzebne są skuteczne działania prewencyjne, tak by w przypadku wystąpienia szkód reagować skutecznie. Ponadto ważna jest informacja na płaszczyźnie fachowej oraz informowanie społeczeństwa.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Optymalizacja systemów ostrzegania
- Wzajemna pomoc przy klęskach żywiołowych
- Wdrażania działań prewencyjnych w celu zapobiegania klęskom żywiołowym
- Systemy informacyjne dla społeczeństwa

Energetyka

C.2

DZIEDZINA
TEMATYCZNA**Charakterystyka dziedziny**

W celu dalszego unikania emisji gazów cieplarnianych na znaczeniu zyskuje oszczędzanie energii oraz wykorzystanie energii odnawialnych.

Ze względu na europejskie cele klimatyczne, wzrastające ceny energii oraz zmniejszające się zasoby naturalne, temat efektywnego wykorzystania energii coraz częściej znajduje się w centrum uwagi. Dzięki geograficznej bliskości, koncepcje i działania krajowe na obszarze przygranicznym mają wspólne płaszczyzny. Różnią się one od siebie, mogą mieć jednak oddziaływanie na kraje sąsiadujące.

Niewielka odległość pomiędzy podmiotami stwarza dobre warunki dla przyszłej trwałej współpracy i wspólnego rozwiązywania problemów.

Rozwój współpracy

Rozwój współpracy w zakresie energii rozpoczął się dopiero w minionych latach i jest w fazie początkowej.

Na terenie Euroregionu działa kilka agencji energetyki, które są zainteresowane współpracą i realizowały już wspólnie kilka projektów.

Cele szczegółowe

Stworzenie środowiska wspierającego współpracę w zakresie efektywnego wykorzystania energii, oszczędności energetycznych, wykorzystania energii odnawialnych oraz wprowadzania nowych technologii.

DZIAŁANIE C.2.1**Transfer doświadczeń w zakresie energetyki i ich wykorzystanie w regionie****Powiązanie z celem szczegółowym**

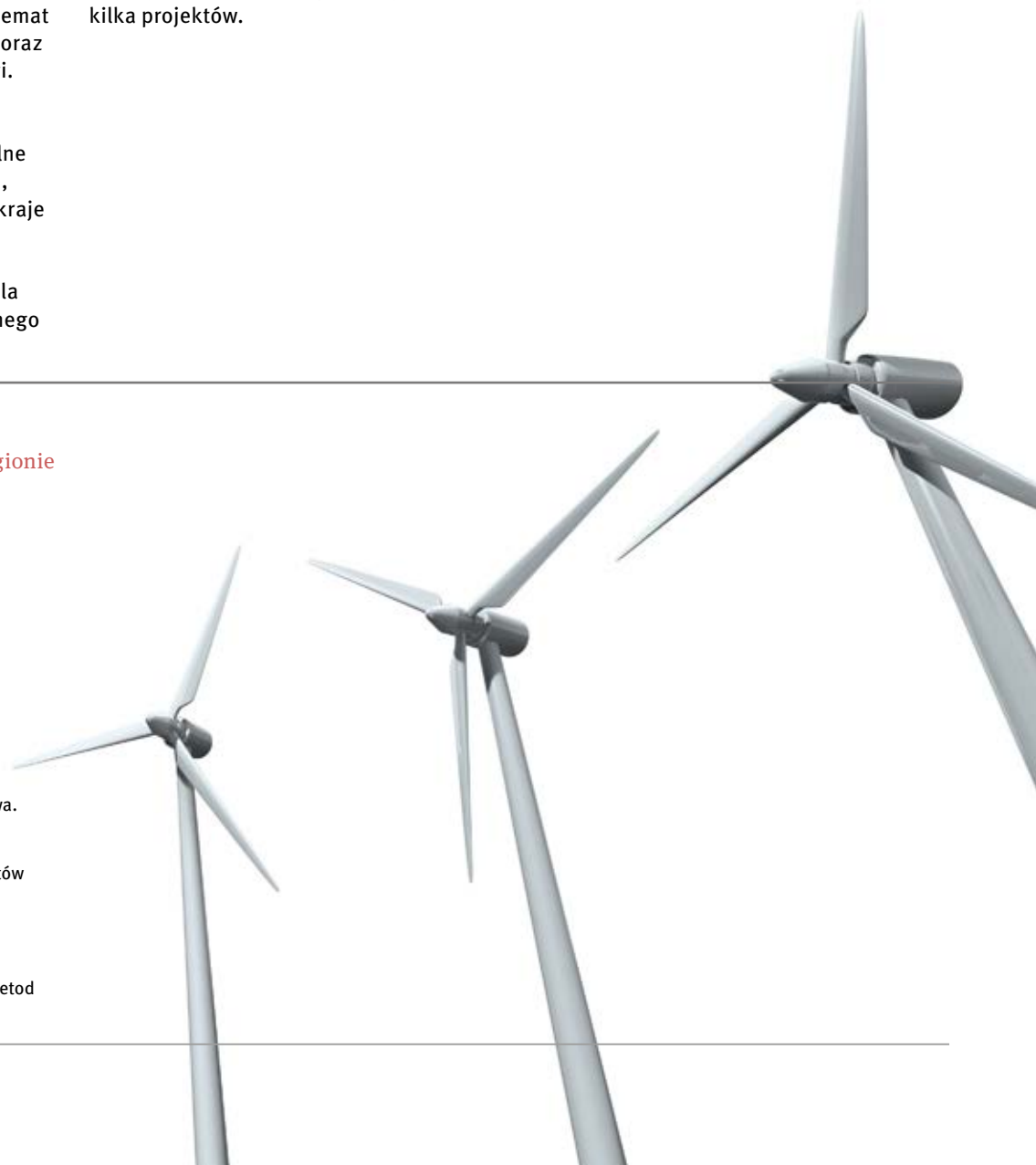
- Stworzenie środowiska wspierającego współpracę w zakresie efektywnego wykorzystania energii, oszczędności energetycznych, wykorzystania energii odnawialnych oraz wprowadzania nowych technologii.

Uzasadnienie

W Euroregionie rozpoczęła się współpraca pomiędzy instytucjami i agencjami energetycznymi. Współpracę tę należy intensyfikować i nawiązywać nowe partnerstwa.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Tworzenie sieci współpracujących podmiotów i instytucji w dziedzinie energetyki
- Wymiana informacji i doświadczeń
- Współpraca podczas wdrażania dyrektyw europejskich
- Projekty pilotażowe, testowanie nowych metod
- Współpraca w celu redukcji emisji CO₂

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie kryzysowe

D.1

DZIEDZINA
TEMATYCZNA**Charakterystyka dziedziny**

W Euroregionie występują różnego typu zagrożenia, w tym szczególnie: powódzie, pożary lasu oraz skażenia gleb. W tej sytuacji szybka komunikacja ponad granicami, prewencja i zarządzanie kryzysowe mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i wpływać pozytywnie na ochronę środowiska. Ponadto istotne są działania operacyjno-ratownicze oraz ochrona ludności cywilnej. W związku z tym istnieje konieczność zintensyfikowania współpracy.

Rozwój współpracy

Współpraca na tym obszarze rozwijała się od początku istnienia ERN, przede wszystkim w postaci wspólnych ćwiczeń, konkursów i konferencji. Stopniowo współpraca rozszerzała się obejmując kolejne dziedziny. Od roku 2003 corocznie organizowane jest trójnarodowe Forum Bezpieczeństwa. Zainicjowane zostały umowy państwowe, a partnerzy opracowują wspólne dokumentacje działania.

Cele szczegółowe

1. Zwiększenie skuteczności reagowania w sytuacjach zagrożeń na obszarach przygranicznych
2. Zintensyfikowanie współpracy specjalistów w zakresie ochrony przed niebezpieczeństwami
3. Współdziałanie przy sporządzaniu uregulowań prawnych dotyczących bezpieczeństwa na pograniczu
4. Uwrażliwienie społeczeństwa w zakresie możliwych zagrożeń

DZIAŁANIE D.1.1**Umowy regionalne i uregulowania prawne w zakresie zarządzania kryzysowego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Współdziałanie przy sporządzaniu uregulowań prawnych dotyczących bezpieczeństwa na pograniczu

Uzasadnienie

Międzypaństwowe uregulowania prawne i porozumienia są warunkiem do efektywnej współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego (m.in. w ratownictwie medycznym, dla straży pożarnej). Konieczne jest inicjowanie tych uregulowań i przyczynienie się do ich wprowadzenia. Na ich podstawie można będzie dokonać regionalnych ustaleń. Dzięki wieloletnim doświadczeniom Euroregion może wspierać te procesy.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Analizy prawne, studia
- Seminaria, konferencje
- Inicjowanie koniecznych zmian na płaszczyźnie regionalnej i krajowej
- Współdziałanie przy sporządzaniu i wdrażaniu umów regionalnych

DZIAŁANIE D.1.2**Stworzenie skutecznego systemu zarządzania kryzysowego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Zwiększenie skuteczności reagowania w sytuacjach zagrożeń na obszarach przygranicznych
- Zintensyfikowanie współpracy specjalistów w zakresie ochrony przed niebezpieczeństwami
- Uwrażliwienie społeczeństwa w zakresie możliwych sytuacji zagrożenia

Uzasadnienie

W Euroregionie istnieją już struktury kooperacyjne w zakresie zarządzania kryzysowego, pomimo tego istnieje potrzeba uelastycznienia i stworzenia efektywniejszego systemu poprzez ciągłe dopasowywanie do aktualnych warunków ramowych (nowe uregulowania krajowe i Unii Europejskiej, zmienione struktury krajowe). Należy też uwrażliwić społeczeństwo na te procesy i o nich informować oraz podejmować działania prewencyjne.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Koordynacja współpracy wszystkich zainteresowanych instytucji
- Wspólne ćwiczenia
- Wymiana informacji (elastyczny system informacyjny)
- Wyposażenie grup operacyjnych w kompatybilną technikę
- Wprowadzenie wspólnej dokumentacji operacyjnej
- Działania informacyjno-promocyjne (ukierunkowane na zapobieganie)

Zdrowie publiczne i ratownictwo medyczne

D.2

DZIEDZINA
TEMATYCZNA**Charakterystyka dziedziny**

Zdrowie publiczne i ratownictwo medyczne w dużej mierze wpływają na jakość życia mieszkańców. Szybka wzajemna pomoc oraz wsparcie, szczególnie przy wypadkach i sytuacjach zagrożenia, przyczyniają się do bezpieczeństwa ludności. Istnieje potrzeba wzajemnego informowania się między innymi o rozprzestrzenianiu się chorób, epidemii, oraz o podejmowaniu działań prewencyjnych. Ważną rolę odgrywa też aktywny udział w transgranicznych działaniach prewencyjnych w dziedzinie weterynarii (ochrona przed epidemią, zdrowie zwierząt).

DZIAŁANIE D.2.1**Umowy regionalne i uregulowania prawne w zakresie służb ratownictwa medycznego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Stworzenie uregulowań/umów prawnych dla stałej transgranicznej współpracy służb ratownictwa medycznego

Uzasadnienie

Do współpracy potrzebne są uregulowań prawne na szczeblu międzynarodowym, które należy wdrażać na poziomie regionalnym. Uregulowania te powinny być wdrażane monitorowane.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Analizy prawne, studia
- Seminaria, konferencje
- Współdziałanie przy sporządzaniu i wdrażaniu umów regionalnych

Rozwój współpracy

W 2007 roku służby ratownictwa medycznego w Euroregionie podpisały porozumienie o współpracy i pomocy transgranicznej. Regularnie przeprowadzono wspólnie konferencje specjalistyczne, ćwiczenia i projekty oraz przygotowano dokumenty wdrożeniowe. W obszarze zdrowia publicznego powstał system meldunkowy do identyfikacji chorób zakazanych.

DZIAŁANIE D.2.2**Współpraca służb ratownictwa medycznego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Stworzenie funkcjonalnego systemu współpracy służb ratownictwa medycznego
- Wyposażenie służb ratownictwa medycznego w kompatybilny sprzęt

Uzasadnienie

W Euroregionie współpraca służb ratownictwa medycznego prowadzona jest na wysokim poziomie. Należy zachować ten standard. Istnieje dalsza potrzeba wspólnego kształcenia (m. in. językowego), nadążająca za postępami w medycynie. Istotne jest również doposażanie w kompatybilny sprzęt.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Koordynacja działań służb ratownictwa medycznego
- Konferencje, seminaria specjalistyczne w celu zapewnienia wymiany doświadczeń i informacji
- Stworzenie wspólnego centrum koordynacyjno-szkoleniowego
- Wspólne ćwiczenia
- Szkolenia językowe i specjalistyczne dla specjalistów
- Wyposażenie w odpowiedni, kompatybilny sprzęt

Cele szczegółowe

1. Stworzenie funkcjonalnego systemu współpracy służb ratownictwa medycznego
2. Wyposażenie służb ratownictwa medycznego w kompatybilny sprzęt
3. Stworzenie uregulowań/umów prawnych dla stałej transgranicznej współpracy służb ratownictwa medycznego
4. Pogłębienie wymiany informacji i doświadczeń w zakresie publicznej opieki zdrowotnej i weterynarii

DZIAŁANIE D.2.3**Wymiana informacji w zakresie zdrowia publicznego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Pogłębienie wymiany informacji i doświadczeń w zakresie publicznej opieki zdrowotnej i weterynarii

Uzasadnienie

Ze względu na swobodny przepływ osób, konieczna jest bezpośrednia i szybka wymiana informacji dotycząca zdrowia publicznego. Warunkiem tego jest systematyczna współpraca.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Wymiana informacji na temat sytuacji epidemiologicznych i innych specjalistycznych obszarów medycznych
- Organizacja konferencji/seminariów dla specjalistów w zakresie opieki zdrowotnej
- Analiza szczepień
- Kontynuacja wymiany informacji na temat jakości wód w kąpieliskach-udostępnienie informacji opinii publicznej
- Współpraca w dziedzinie telemedycyny

Bezpieczeństwo publiczne

D.3

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

Charakterystyka dziedziny

Po włączeniu do strefy Schengen Polski i Czech oraz zniesieniu kontroli na granicach, istnieje zwiększone zapotrzebowanie na współpracę służb wymiaru sprawiedliwości. Obszar bezpieczeństwa publicznego stał się obszarem zainteresowania publicznego. Specyficzne dla tego obszaru są pewne formy przestępczości wynikające m.in. ze zróżnicowanych warunków życia na pograniczu.

Rozwój współpracy:

Współpraca w tym zakresie rozwijała się od 1991 r. w ramach euroregionalnej grupy roboczej a później również w ramach struktur wymiaru sprawiedliwości co skutkowało powołaniem w roku 2003 Forum Bezpieczeństwa (FORBES). Dzięki temu sfera ta podlega euroregionalnej koordynacji.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego
2. Ograniczenie przestępczości na pograniczu

DZIAŁANIE D.3.1

Wzmocnienie współpracy w obszarze bezpieczeństwa

Powiązanie z celem szczegółowym

- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego
- Ograniczenie przestępczości na pograniczu

Uzasadnienie

Bezpieczeństwo ludności jest warunkiem przyczyniającym się do jakości życia na pograniczu. Po otwarciu granic wzrosła potrzeba ścisłej współpracy organów policyjnych i wymiaru sprawiedliwości. Szybka wymiana informacji oraz wspólnie uzgadnianie działań wpływają na ilość wykroczeń oraz czynów karnych.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Koordynacja działań policji, prokuratury oraz innych organów bezpieczeństwa
- Realizacja konferencji, seminariów specjalistycznych
- Wzajemne hospitacje
- Uzgodnienia wspólnych metod postępowania
- Wspólne patrole
- Wprowadzenie systemów monitorujących (kamery)
- Wspólne ćwiczenia
- Językowe i specjalistyczne szkolenia
- Wyposażenie patroli w kompatybilny sprzęt
- Działania przeciwdziałające wykluczeniu mniejszości społecznych

Kultura

DZIEDZINA
TEMATYCZNA**Charakterystyka dziedziny**

Historyczny, różnorodny krajobraz kulturowy Euroregionu należy zachować i dalej rozwijać w celu zachowania dziedzictwa kulturowego, kształtowania regionalnej tożsamości, będącego czynnikiem i bazą dla rozwoju turystyki. Istotnym elementem dla Górnych Łużyc jest również kultura łużycka. W obszarze kultury główna współpraca koncentruje się na: bibliotekarstwie, ochronie zabytków i zachowaniu krajobrazu domów przysłupowych, pielęgnacji i zachowaniu parków, ogrodów i pałaców, itp.

Rozwój współpracy

Od momentu powstania Euroregionu miała miejsce praktyczna wymiana doświadczeń specjalistów, organizowane były spotkania robocze i konferencje specjalistyczne, np. bibliotek, muzeów i instytucji zajmujących się ochroną zabytków. Współpraca rozwijała się przede wszystkim dzięki konkretnym projektom. W ostatnich latach na pierwszym planie znalazły się wydarzenia kulturalne i wspólne publikacje dla opinii publicznej. Miała miejsce wymiana w zakresie rzemiosła tradycyjnego wraz z renowacją zabytków kultury. Opinia publiczna była bardziej uwrażliwiana na wspólne dziedzictwo kulturowe.

Cele szczegółowe

1. Udostępnienie społeczeństwu dziedzictwa kulturowego Euroregionu oraz tworzenie wspólnej tożsamości.
2. Zachowanie zabytków i ich promocja
3. Kontynuacja współpracy bibliotek

E.1

DZIAŁANIE E.1.1**Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Udostępnienie społeczeństwu dziedzictwa kulturowego Euroregionu oraz tworzenie wspólnej tożsamości
- Zachowanie zabytków i ich promocja

Uzasadnienie

Dla Euroregionu charakterystyczny jest jego zróżnicowany krajobraz kulturowy.

Należy zachowywać i udostępniać społeczeństwu dziedzictwo kulturowe (także infrastrukturalnie), podejmować działania w zakresie zachowania lokalnych tradycji i zwyczajów. Powinno się też rozbudowywać poszczególne centra kulturalne, łączyć je w sieć i promować. Istotne są również działania w zakresie renowacji i rozbudowy historycznej, kulturalnej i technicznej pomników oraz zabytków o znaczeniu euroregionalnym (m.in. także domy przysłupowe).

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Seminarium specjalistyczne, konferencje, szkolenia
- Wspólne wystawy
- Rozszerzenie połączeń cyfrowych/elektronicznego
- Połączenie w sieć placówek kulturalnych, także cyfrowo
- Wydawanie wspólnych książek i broszur
- Wydarzenia kulturalne dla młodzieży i szerszej opinii publicznej
- Studia, koncepcje
- Rozbudowa i zachowanie placówek kulturalnych mających znaczenie dla Euroregionu

DZIAŁANIE E.1.2**Współpraca bibliotek****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Kontynuacja współpracy bibliotek
- Udostępnienie społeczeństwu dziedzictwa kulturowego Euroregionu oraz wspieranie tworzenia wspólnej tożsamości

Uzasadnienie

Biblioteki są ważną instytucją w życiu kulturalnym Euroregionu. Ich wzajemne połączenia i współpraca mogą pozwolić na udostępnienie bogatych źródeł informacji. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z mieszkańcami, mają one dobre warunki do tego, aby przyczynić się do wzmocnienia euroregionalnej tożsamości kulturowej.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Konferencje, seminarium, wymiany pracowników
- Oferty kulturalne i edukacyjne dla społeczeństwa (wystawy, konkursy)
- Edukacja językowa dla specjalistów
- Poszerzenie powiązań cyfrowych/elektronicznych
- Cyfrowe udostępnianie literatury

Edukacja i wiedza

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

E.2

Charakterystyka dziedziny

Wiedza o regionie i jego osobliwościach jest warunkiem zrozumienia sąsiadów. W celu poznania sąsiadów i ich języków została nawiązana współpraca pomiędzy instytucjami, placówkami edukacyjnymi i opiekuńczymi. Praca przedszkoli i wszystkich placówek edukacyjnych, od szkół poprzez uczelnie wyższe do placówek kształcenia osób dorosłych stanowi bazę do przełamania stereotypów, dla dobrych kontaktów oraz wzmocnienia regionalnej tożsamości.

Rozwój współpracy

Efektom współpracy placówek edukacyjnych było utworzenie np. portalu informacyjnego dla szkół, powstanie certyfikatu KOMPETENT⁴, międzynarodowej platformy dotyczącej budowy maszyn, specjalistycznych programów edukacyjnych dla pedagogów lub organizowanie wydarzeń o dużym oddziaływaniu na społeczeństwo (festiwale edukacyjne). Współpraca wyższych uczelni koordynowana jest przez Akademickie Centrum Koordynacyjne Euroregionu. W zakresie edukacji historycznej specjaliści zintensyfikowali swoje prace badawcze, a wyniki udostępnili opinii publicznej.

Cele szczegółowe

1. Inicjowanie wspólnych działań edukacyjnych (wraz z edukacją językową i edukacją międzykulturową)
2. Wspieranie współpracy i kooperacji placówek wychowawczych i edukacyjnych
3. Przekazywanie wiedzy o życiu sąsiada szerokiej opinii publicznej
4. Lepsze poznanie i zrozumienie wspólnej historii

DZIAŁANIE E.2.1**Rozbudowa współpracy w zakresie wychowania i edukacji****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Inicjowanie wspólnych działań edukacyjnych (wraz z edukacją językową i edukacją międzykulturową)
- Wspieranie współpracy i kooperacji placówek wychowawczych i edukacyjnych
- Przekazywanie wiedzy szerokiej opinii publicznej
- Lepsze poznanie i zrozumienie wspólnej historii

Uzasadnienie

Wspólne oferty edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych ze wszystkich trzech krajów sąsiedzkich na wszystkich etapach życia stanowią bazę do przełamania uprzedzeń, pełnego zrozumienia, współżycia oraz do wzmocnienia wspólnej tożsamości euroregionalnej. Różne systemy edukacji, niewystarczające warunki ramowe do wymiany kadry dydaktycznej oraz brak bezpieczeństwa finansowego współpracy długoterminowej, należą do szczególnych wyzwań dla transgranicznego rozwoju w zakresie edukacji.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Inicjowanie nowych oraz dopasowanie zgodne z zapotrzebowaniem istniejących ofert edukacyjnych/programów/projektów
- Praktyki z edukacją specjalistyczną i językową
- Wymiana doświadczeń i współpraca nauczycieli oraz specjalistycznej kadry dydaktycznej
- Pobyty w ramach wymiany/studiów
- Działalność sportowa
- Poprawa jakości współpracy w zakresie wychowania i edukacji

- Zachowanie i ewent. rozbudowa transgranicznych ofert szkół i wyższych uczelni
- Poprawa promocji ofert, działania informacyjno – promocyjne

DZIAŁANIE E.2.2**Rozwój kompetencji językowych****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Inicjowanie wspólnych działań edukacyjnych (wraz z edukacją językową i edukacją międzykulturową)
- Wspieranie współpracy i kooperacji placówek wychowawczych i edukacyjnych

Uzasadnienie

Kompetencje międzykulturowe i kompetencje językowe zyskują coraz większe znaczenie gospodarcze dla przedsiębiorstw oraz znaczenie zawodowe dla obywateli.

Na rynku aktualnie brakuje oferty edukacyjnej umożliwiającej naukę języka sąsiadów: niemieckiego, czeskiego, polskiego i łużyckiego.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Utworzenie powszechnego systemu edukacji językowej
- Kampanie motywacyjne i informacyjne
- Podróże i pobyty studyjne
- Przygotowanie i wdrażanie ofert edukacji językowej
- Wspieranie innowacji w edukacji językowej
- Przekazywanie wiedzy kompetencji międzykulturowych

DZIAŁANIE E.2.3**Współpraca w zakresie poznawania i propagowania wiedzy historycznej****Powiązanie z celem szczegółowym**

- Wspieranie współpracy i kooperacji placówek wychowawczych i edukacyjnych
- Przekazywanie wiedzy o życiu sąsiada szerokiej opinii publicznej

Uzasadnienie

Poznanie wspólnej historii może przyczynić się do tworzenia tożsamości euroregionalnej. Wiedza historyczna i jej wspólna interpretacja są warunkiem do zwalczania uprzedzeń oraz do rozwoju współpracy w każdym obszarze. Już wiele tematów zostało opracowanych merytorycznie przez historyków. Wyniki tych prac powinny zostać udostępnione.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Prace naukowe historyków
- Dzieła zbiorowe/konferencyjne, publikacje specjalistyczne
- Konferencje specjalistyczne
- Publikacje historyczne
- Prezentacje internetowe
- Aplikacje interaktywne (Apps)
- Wystawy
- Współpraca placówek edukacyjnych w zakresie historii
- Wydarzenia popularno - naukowe dla młodzieży i szerokiej opinii publicznej

F

Wspieranie współpracy transgranicznej

F

DZIEDZINA PRIORYTETOWA WSPIERANIE WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ

Tworzenie warunków na rzecz rozwoju współpracy

F.1

DZIEDZINA
TEMATYCZNA

Charakterystyka dziedziny

Współpraca transgraniczna w większości przypadków nie rozwija się automatycznie. Należy ją systematycznie wspierać i monitorować. Zadaniem przede wszystkim samorządów lokalnych i regionalnych jest tworzenie warunków współpracy na swoim terenie oraz wspieranie konkretnych inicjatyw transgranicznych. W ramach dotychczasowej pracy okazało się, że należy koordynować fachowe kompetencje administracji i instytucji.

Rozwój współpracy

Już w roku 1991 założono pierwszy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej Euroregion Nisse-Nisa-Nysa, którego głównym celem jest wspieranie rozwoju współpracy transgranicznej. Była to inicjatywa gmin i powiatów. Jednym z głównych zadań jest tworzenie wspólnego obszaru kooperacyjnego w różnych sferach życia społecznego-gospodarczego. Euroregion zarządza programami pomocowymi oraz funduszami (Fundusz Małych Projektów).

Cele szczegółowe

1. Wspieranie nowych i istniejących sieci pomiędzy instytucjami, stowarzyszeniami i obywatelami
2. Zabezpieczenie/zapewnienie transgranicznego przepływu informacji
3. Utworzenie platform kooperacyjnych
4. Wzmocnienie istniejącej współpracy transgranicznej poprzez konkretne projekty
5. Inicjowanie, wspieranie i monitorowanie konkretnych projektów

DZIAŁANIE F.1.1

Tworzenie i wzmocnianie powiązań transgranicznych

Powiązanie z celem szczegółowym

- Wspieranie nowych i istniejących sieci oraz współpracy pomiędzy instytucjami, stowarzyszeniami i obywatelami
- Zabezpieczenie/zapewnienie transgranicznego przepływu informacji
- Tworzenie platform kooperacyjnych

Uzasadnienie

Granice stanowią nadal barierę. Należy więc aktywnie inicjować współpracę transgraniczną i wspomagać jej rozwój. Za pośrednictwem Euroregionu aktorzy regionalni mają się wymieniać informacjami i porozumiewać się w zakresie zadań specjalistycznych. Należy zapewnić transgraniczny przepływ informacji oraz pośredniczyć w nawiązywaniu kontaktów na wszystkich płaszczyznach.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Wspieranie funkcjonowania struktur kooperacyjnych
- Konferencje, seminaria, warsztaty, spotkania
- Koordynowanie pracy gremiów specjalistycznych i politycznych (grupy robocze ekspertów)
- Wymiana informacji i doświadczeń
- Opracowywanie wspólnych stanowisk
- Wypracowanie i implementacja wspólnych priorytetów rozwoju (strategie i plany działań)

DZIAŁANIE F.1.2

Wspieranie projektów

Powiązanie z celem szczegółowym

- Wzmocnienie istniejącej współpracy transgranicznej poprzez konkretne projekty
- Inicjowanie, wspieranie i monitorowanie konkretnych projektów

Uzasadnienie

Współpraca transgraniczna przynosi największe efekty, kiedy realizowane są konkretne projekty o widocznych rezultatach. Ich oddziaływanie powinny przynosić korzyści dla wspólnego obszaru. Dlatego też należy wspierać projekty dużych, doświadczonych instytucji oraz monitorować projekty małych wnioskodawców. W pojedynczych przypadkach konieczna może być pomoc przy poszukiwaniu partnera. Wychodząc od zapotrzebowania regionalnego oraz uzgodnionych działań w ramach strategii, należy inicjować i w miarę możliwości realizować je przez Euroregion.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Kontynuacja zarządzania zdecentralizowanym Funduszem Małych Projektów w Euroregionie
- Pozyskiwanie projektów
- Kampanie informacyjne
- Wydarzenia informacyjne / szkolenia dla wnioskodawców
- Asystowanie podczas przygotowywania projektów
- Włączenie Euroregionu w przygotowanie i wdrażanie programów współpracy transgranicznej
- Współdecydowanie o projektach

Statystyka

F.2

DZIEDZINA
TEMATYCZNA**Charakterystyka dziedziny**

Jednym z warunków skutecznego działania i rozwoju współpracy transgranicznej jest wiedza o sytuacji i zmianach społeczno-gospodarczych zachodzących na obszarach przygranicznych. Takie informacje od początku istnienia Euroregionu dostarczają współpracujące ze sobą niemieckie, czeskie i polskie rządowe służby statystyczne.

Rozwój współpracy

Współpraca służb statystycznych notowana jest od początku istnienia Euroregionu Niesse-Nisa-Nysa. Jej celem jest wypracowanie jednolitej metody zbierania, opracowania i udostępniania danych statystycznych ukazujących stan i zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na pograniczu niemiecko-czesko-polskim. Dotychczasowe jej efekty to szereg publikacji poświęconych problemom metodologicznym zbierania i opracowania danych, cykliczne opracowania statystyczne takie

jak: roczniki – ukazujące sytuację społeczno-gospodarczą w poszczególnych latach na obszarze całego euroregionu, w zasięgu powiatów i miast, jak i szczegółowe dotyczące np. cen i dochodów.

Cele szczegółowe

Opracowanie rzetelnych i porównywalnych informacji statystycznych o sytuacji społeczno-gospodarczej Euroregionu.

DZIAŁANIE F.2.1

Współpraca służb statystycznych**Powiązanie z celem szczegółowym**

- Przekazywanie wiarygodnej i porównywalnej statystycznej informacji o sytuacji ERN.

Uzasadnienie

Wynikiem współpracy służb statystycznych ERN są publikacje porównywalnych danych opisujących społeczno-gospodarczą sytuację ERN, jak również umożliwiających porównanie ERN z innymi euroregionami. Wciąż istotnym problemem pozostaje pokonywanie różnic w metodologii zbierania i opracowania danych w narodowych statystykach.

Odpowiednie przedsięwzięcia

- Opracowywanie publikacji zawierających porównywalne dane i analizy
- Wymiana doświadczeń, wzajemne informowanie – konferencje, seminaria
- Udostępnianie aktualnych i porównywalnych informacji statystycznych na temat sytuacji społeczno-ekonomicznej Euroregionu

Implementacja

głównym instrumentem wdrażania „Strategiczných obszarůw działáń Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“ będzie Plan Działáń, kórego celem jest wskazanie w ramach proponowanych dziedzin priorytetowych konkretných przedsięwzięć (projektów pilotażowych), których realizacja w największym stopniu przyczyniłaby się do osiągnięcia zdefiniowanych celów. Przygotowanie projektu powinno zawierać: tytuł projektu, informacje o potencjalnym partnerze wiodącym i partnerach projektu, opis projektu (działanie, grupy docelowe, produkty), cele projektu, koszty projektu, czas trwania projektu (harmonogram), możliwe źródła finansowania. Plan Działáń zostanie udostępniony w formie elektronicznej na stronie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Każdy z projektów powinien być przygotowany według następującego wzoru:

- Tytuł projektu
- Potencjalny wiodący partner projektu i partnerzy projektu
- Opis projektu (działania, docelowe grupy, produkty)
- Cele projektu
- Koszty projektu
- Czas trwania projektu (harmonogram)
- Możliwe źródła finansowania

Zakończenie

„Strategiczne obszary działáń Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa“ mają przyczynić się do dalszego systematycznego rozwoju współpracy na czesko-polsko-niemieckim pograniczu. Dokument definiuje obszary, w których rozwój współpracy transgranicznej ma największą wartość dodaną. Dla każdej dziedziny tematycznej określono cele i zaproponowano działania na rzecz ich osiągnięć. Dokument opracowano trójstronnie we współpracy z ekspertami i podmiotami zaangażowanymi we współpracę transgraniczną. Stanowi on ważną podstawę dla definiowania priorytetów oraz projektów transgranicznych w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020.

Podziękowanie

Przedłożony dokument powstał dzięki konstruktywnej współpracy partnerów:

CZ

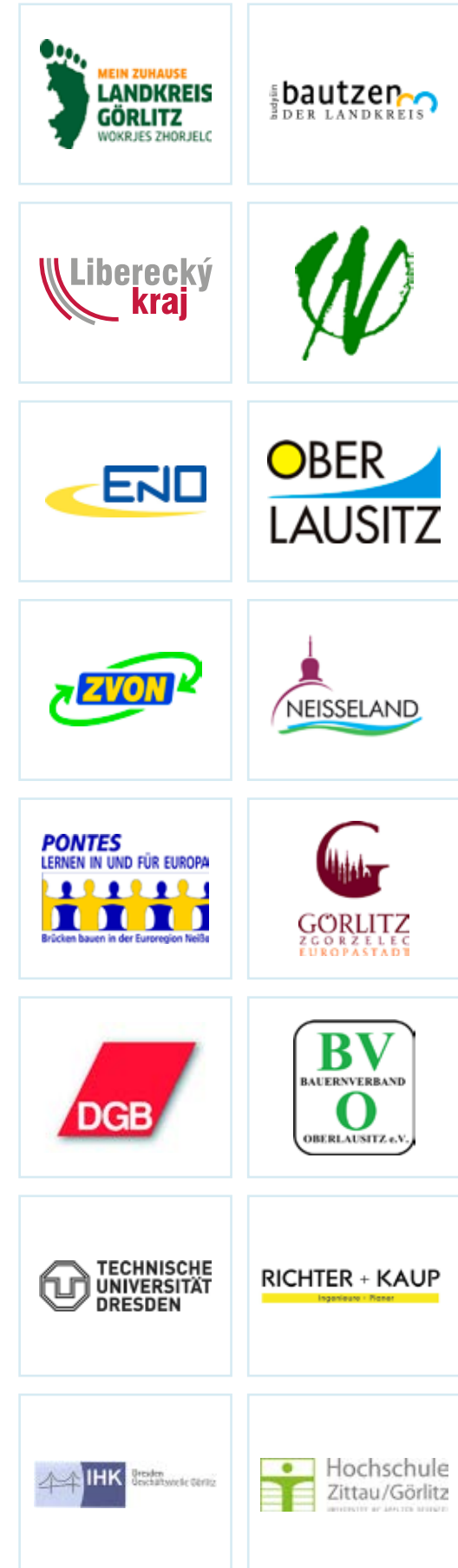
- Liberecký kraj
- Členové odborných skupin EUREX Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

PL

- członkowskich gmin i powiatów polskiej strony ERN (Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa)

DE

- Landkreis Görlitz
- Landkreis Bautzen
- Regionaler Planungsverband Oberlausitz – Niederschlesien
- Marketing-Gesellschaft, Oberlausitz-Niederschlesien mbH
- Entwicklungsgesellschaft Niederschlesische, Oberlausitz mbH
- ZVON – Verkehrsverbund, Oberlausitz-Niederschlesien GmbH
- Touristische Gebietsgemeinschaft NEISSELAND e.V.
- Pontes
- Europastadt GörlitzZgorzelec GmbH
- DGB-Bezirk Sachsen
- Bauernverband Oberlausitz e.V.
- Technische Universität Dresden
- Richter + Kaup Ingenieure | Planer
- Industrie- und Handelskammer Dresden, Geschäftsstelle Görlitz
- Hochschule Zittau/Görlitz
- Handwerkskammer Dresden
- Industrie- und Handelskammer Dresden Geschäftsstelle Zittau
- Internationales Hochschulinstitut Zittau
- ILE-Koordinierungsbüro c/o Gemeindeverwaltung Kirschau
- ILE Gebiet Lausitzer Seenland /Grontmij GmbH Niederlassung Rietschen
- TGG „Feriengebiet Oberlausitzer Bergland“ e. V.
- TGG Naturpark Zittauer Gebirge/ Oberlausitz e.V.
- ILE Gebiet Naturpark Zittauer Gebirge / Zittauer Stadtentwicklungsgesellschaft mbH

kontakt

Kancelář Liberec

Euroregion Nisa, regionální sdružení
Tř. 1. máje 858/26
46001 Liberec III
tel.: +420 485 340 991
tel.: +420 485 340 988
www.ern.cz

Geschäftsstelle Zittau

Euroregion Neisse e. V.
Hochwaldstrasse 29
02763 Zittau
Telefon: +49 (0) 3583 57500
Telefax: +49 (0) 3583 512517
www.neisse-nisa-nysa.org

Biuro Jelenia Góra

Stowarzyszenie Gmin Polskich
Euroregionu Nysa
ul. 1 Maja 57
58-500 Jelenia Gora
Telefon: +48 75 7676-470
Telefax: +48 75 7676-470
www.euroregion-nysa.pl

2014-2020